

факторов, оказывающих влияние на процесс принятия управленческих решений. В этой системе выделены первичные, вторичные и третичные факторы принятия управленческих решений, что обеспечивает возможность оценки и анализа уровня их влияния на процесс принятия управленческих решений.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1. Колпаков В. М. Теория и практика принятия управленческих решений: [учеб. пособ.] / В. М. Колпаков. — [2-е изд., перераб. и доп.] — К. : МАУП, 2004. — 504 с.
2. Эйтингон В. Н. Методы разработки и принятия решений в менеджменте : [учеб.-метод. пособ.] / В. Н. Эйтингон, М. А. Кравец, Н. П. Панкратова. — Воронеж, Воронежский государственный университет, 2005. — 47 с.
3. Башкатова Ю.И. Управленческие решения : [учеб. пособ.] / Ю. И. Башкатова. — М. : МЭСИ, 2004. — 184 с.
4. Лукичева Л. И. Условия и факторы качества управленческих решений : [Электрон. ресурс] / Л. И. Лукичева. — Режим доступа к сайту: [http:// www.elitarium.ru/2007/04/12/uslovija_i_faktory_kachestva_upravlencheskikh_reshenij.html](http://www.elitarium.ru/2007/04/12/uslovija_i_faktory_kachestva_upravlencheskikh_reshenij.html).
5. Ременников В. Б. Управленческие решения : [Электрон. ресурс] / В. Б. Ременников. — Режим доступа к сайту: http://www.e-college.ru/xbooks/xbook167/book/index/index.html?go=part-005*page.htm.
6. Фатхутдинов Р. А. Разработка управленческого решения : [Электрон. ресурс] / Р. А. Фатхутдинов. — М.: ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 1999. — Режим доступа к сайту: <http://www.bibliotekar.ru/uvpravlennie-3/index.htm>.
7. Ожегов С. И. Толковый словарь русского языка: 80000 слов и фразеологических выражений / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова / Российская АН : Российский фонд культуры. — [2-е изд., испр. и доп.]. — М. : АЗЪ, 1995. — 928 с.

УДК 336.23

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Кузьминчук Н.В.

У статті був сформований механізм державного регулювання регіону.

Ключові слова: *підхід, оцінка, механізм, регулювання, аспект, державний.*

Основа розвитку економічної системи – державне регулювання регіону, який свідчить про адаптаційну здатність економічної системи обирати та реалізовувати кращий сценарій зміни структури, сфери, параметрів та філософії функціонування у будь-який момент еволюційного процесу. Державне управління повинно передбачати використання системи регуляторів, що охоплювали б усі сторони сталого соціально-економічного розвитку - економіку, соціальну сферу, екологію тощо - і параметри яких визначались би на основі широкого застосування сучасних методів моделювання. Тільки в такому разі можна уникнути в умовах перехідного періоду, якому об'єктивно притаманні складність і суперечливість соціально-економічних процесів, що характеризуються підвищенням рівнем нестабільності, прийняття помилкових, не адекватних існуючій ситуації управлінських рішень та забезпечити стійке економічне зростання за ефективного використання ресурсів і збереження навколишнього середовища.

Питання сутності механізму управління державним регулюванням регіону досліджувались зарубіжними та вітчизняними вченими, серед яких: Александров І. [1], Антонюк В. [2], Варналій З. [3], Василевська Г. [4], Геєць В. [5], Длугопольський О. [6], Єпіфанов А. [7], Жадан О. [8], Жаліло Я. [9], Запатріна І. [10], Кизим М. [11].

Метою статті є вдосконалення механізму управління державним регулюванням регіону.

Дослідження становища економічних ресурсів регіону здійснюється за допомогою різноманітних механізмів, які дозволяють розглянути господарські процеси в динаміці. Кожний механізм характеризується своїми показниками, взаємозв'язками між ними, що дозволяє більш ефективно адаптуватися до змін зовнішнього й внутрішнього середовища, підвищувати рівень стабільності процесів розвитку регіону, оскільки знімаються обмеження у виборі факторів для визначення правильного розміщення пріоритетів, що відбувається при цьому, обумовлює необхідність удосконалювання методів планування змін.

Механізм управління державним регулюванням повинен забезпечувати оптимальні співвідношення між розглянутими змінними, модифікуючи й удосконалюючи пропорції між якими, можна досягти великої розмаїтості станів й варіантів побудови системи для досягнення поставленої мети. У той же час, формуючи механізм управління державним регулюванням [2], варто враховувати принаймні дві закономірності систем: комунікативності й еквіфінальності. Следствием першої є вплив умов зовнішнього середовища на вибір цілей і засобів їхнього досягнення. Следствием другої – відповідний вплив умов внутрішнього середовища на граничні можливості. Ці закономірності дозволяють у загальному виді визначити умови управління державним регулюванням.

Сформувані механізм управління державним регулюванням – це організувати розробку й реалізацію стратегії діяльності, для забезпечення цілей розвитку. Все це можливо тільки при взаємозв'язку обраних об'єктів з поставленими цілями розвитку. Цілі, стратегія, потенціал й об'єкти повинні бути взаємозалежними й взаємообумовленими. Від розробленої стратегії залежать можливості реалізації управління державним регулюванням, а від величини й ступеня розвитку - активність стратегій [11-12].

Виділення процесів управління дає можливість розглядати діяльність регіону як системи, що складається з керуючої і керованої підсистем, пов'язаних один з одним передачею й перетворенням інформації. Структура механізму управління державним регулюванням обумовлена його сутністю й особливостями. Її формують із елементів, адекватних відповідному елементам керуючої й керованої систем, виділяючи організаційні, соціальну, економічну й технологічну складові.

Рис.1. Взаємозв'язок локальних механізмів державного регулювання регіону

Організаційна складова механізму управління забезпечує сполучення й взаємодію елементів цих систем. Сам процес взаємодії є результатом застосування відповідних методів, способів, прийомів і важелів впливу, стимулів виробництва, а також виявлення різних мотивів діяльності й суспільних інтересів [10].

Механізм управління державним регулюванням базується на гармонізації економічних інтересів державних органів з інтересами суб'єктів зовнішнього середовища, у результаті чого, враховуючи специфіку діяльності дозволяє підтримувати достатній рівень функціонування, та містить певні локальні механізми: виявлення проблем управління державним регулюванням, механізм прогнозування проблем, адаптивного управління; прийняття рішень з управління державним регулюванням. З урахуванням структурно компонентного складу механізму управління державним регулюванням можливо запропонувати модель механізму управління державним регулюванням як сукупності локальних механізмів (рис. 1).

Вище викладене обумовлює доцільність розгляду структури кожного локального механізму, а саме: механізму діагностики проблем державного регулювання, механізму виявлення проблем державного регулювання, механізму прогнозування проблем державного регулювання (рис. 2), механізму управління цілями державного регулювання, механізму прийняття рішень державного регулювання, механізму адаптивного управління державним регулюванням (рис. 3).

Побудований механізм розробки та прийняття рішень по управлінню державним регулюванням відображає послідовність здійснення основних груп операцій, пов'язаних і прийняттям і реалізацією управлінських рішень, який включає: вибір цілі (цілей); оцінку ситуації і формування проблем; вибір критеріїв визначеності ефективності рішення; пошук і розробку можливих варіантів дій (альтернатив); оцінку альтернатив; вибір (відбір) одного, найбільш ефективного варіанта дій; реалізацію рішень і оцінку ступеня досягнення поставлених цілей. Варіанти розроблених рішень оцінюють за очікуваними результатами, значущістю, оперативністю, небезпечністю зриву і рівнем ризику в ситуаціях, коли результати не можна визначити вірогідно, надійністю окремих варіантів. Але, для оцінки альтернатив використовують різноманітні нормативи, оформлені у вигляді правил, процедур, регламенту, стандартів, а також моделі різного типу; включаючи аналогове моделювання. Тобто рішення у сфері управління являє собою процес, який реалізується суб'єктом управління і визначає дії, спрямовані на вирішення поставленого завдання в даній фактичній чи запроектованій ситуації. Складовою контуру моделювання є блок синтезу економіко-математичних моделей, який включає математичну постановку задачі і безпосередньо процес синтезу; моделей. До основних концептуальних положень, що є основою процесу моделювання адаптивного управління державним регулюванням, можна віднести такі: нестабільне оточення - джерело розвитку систем; адаптація – іманентна властивість систем; ліквідація структурних диспропорцій розвитку - пріоритетна задача регулювання [5-7].

В механізмі адаптивного управління державним регулюванням робляться висновки щодо доцільності впровадження запропонованої парадигми управління. Результати реалізації моделей використовуються в контурі управління, що включає блоки аналізу адаптивних стратегій і прийняття рішень. Передбачається, що в ній відбуваються процеси обміну інформацією і самонавчання під впливом дестабілізуючих факторів самостійно знаходить оптимальний стан. Отже, Наукова обґрунтованість, оптимальність й економічна ефективність управлінських рішень взагалі залежить від ступеня досконалості методів, що використовувались при розробці і реалізації рішень.

Таким чином, у зміст методів аналізу й обґрунтування управлінських рішень включаються: аналітичні, статистичні і математичні методи обґрунтування управлінських рішень в економічній сфері; методи прогнозування і передбачення; евристичні (неформальні) методи обґрунтування і прийняття рішень; метод сценаріїв; метод дерева рішень; метод математичного програмування; ділові ігри; матричний метод; багатопланові аналітичні методи. Якість управлінського рішення підвищиться, якщо керівники і фахівці будуть враховувати також прояв законів організації, до яких відносяться наступні: закон композиції; пропорційності; найменших; онтогенезу; синергії; упорядкованості; єдності аналізу і синтезу; самозбереження і розвитку.

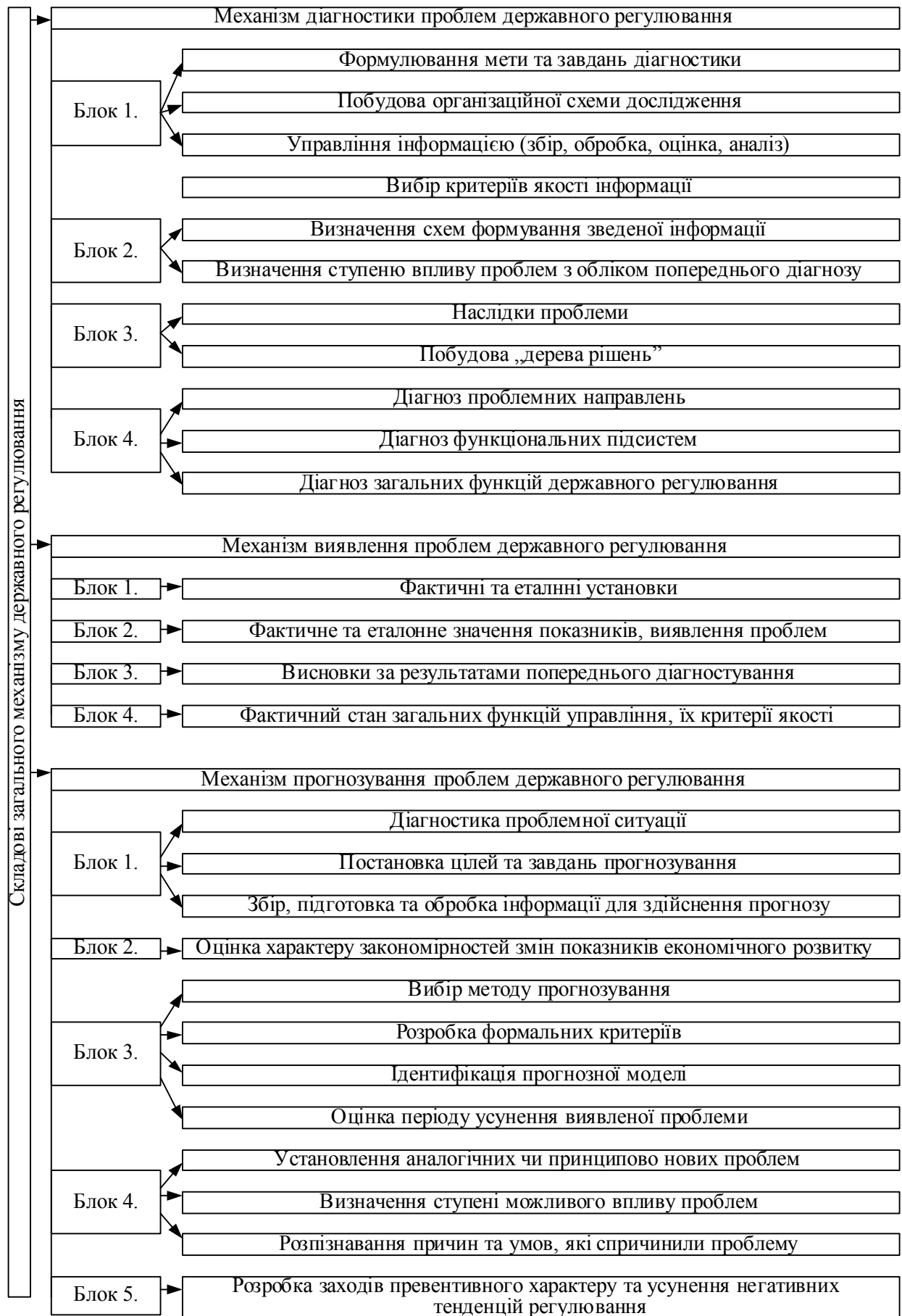

Рис. 2. Механізму діагностики, виявлення та прогнозування проблем державного регулювання

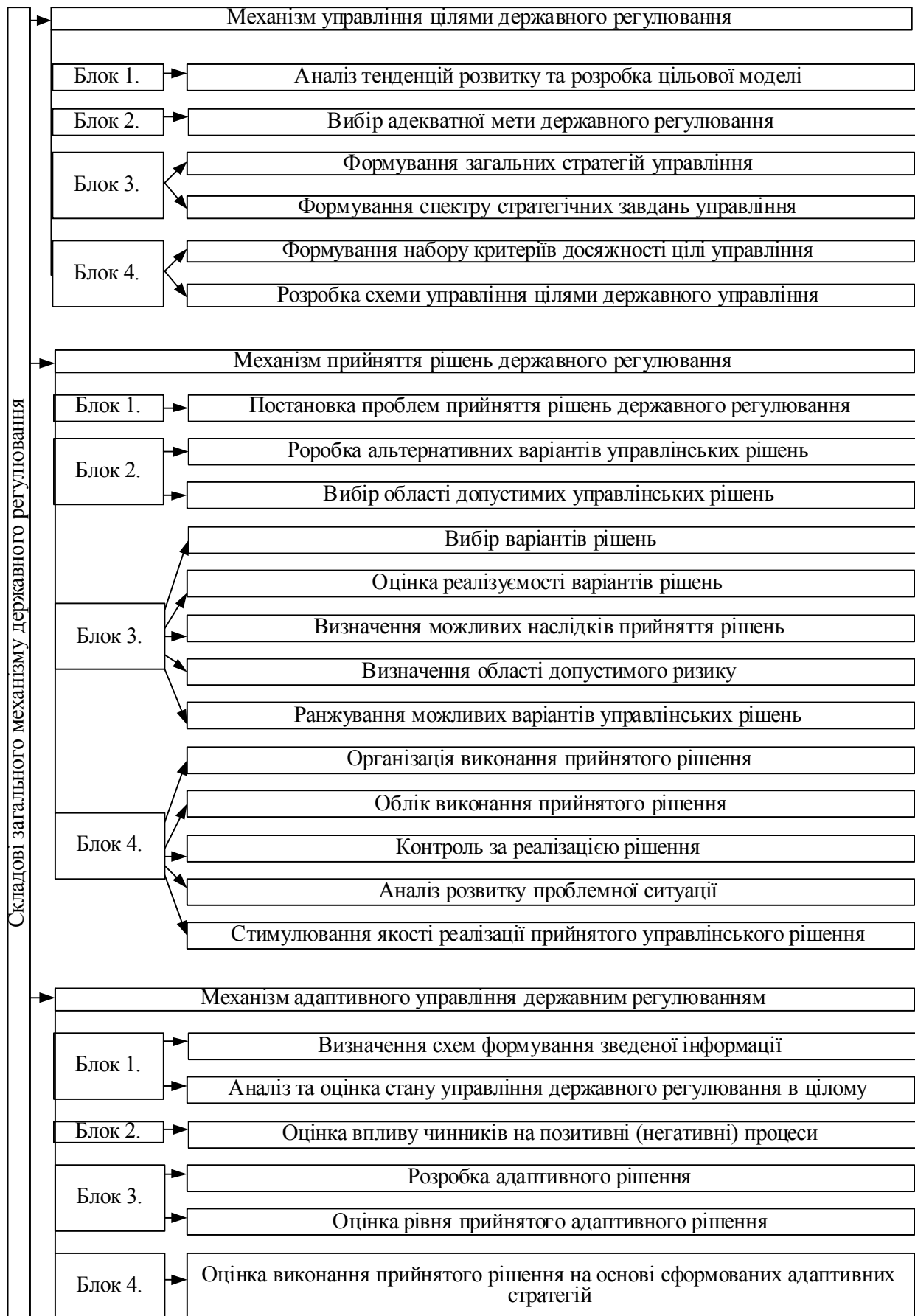

Рис. 3. Механізм управління цілями, прийняття рішень та адаптивного управління державним регулюванням

Методологічні аспекти прийняття управлінських рішень, це – опис сутності та формулювання визначення поняття «управлінське рішення»; розгляд вимог до управлінських рішень і законів, що управляють даним видом управлінських рішень; характеристика відмінностей та ознак, принципів їх підготовки; вимог, що висуваються до управлінських рішень, а також перелік методів їх прийняття. При цьому акцент робиться на практичну реалізацію певних етапів підготовки і прийняття рішень [13].

Механізм прийняття управлінських рішень державного регулювання повинні спиратися на об'єктивні закони і закономірності суспільного розвитку. З іншого боку, управлінські рішення істотно залежать від безлічі суб'єктивних факторів - логіки розробки рішень, якості оцінки ситуації, структуризації задач і проблем, визначеного рівня культури управління, механізму реалізації рішень, виконавської дисципліни і т.п.

ВИСНОВКИ

Отже, під механізмом управління розуміється сукупність процедур прийняття управлінських рішень: сукупність економічних, мотиваційних, організаційних і правових способів цілеспрямованої взаємодії суб'єктів і вплив на їх діяльність, що забезпечують узгодження інтересів взаємодіючих сторін, об'єктів і суб'єктів управління.

Механізм управління державним регулюванням характеризується сукупністю взаємозв'язків між всіма елементами виробництва, способів постановки цілей, їхнього досягнення в процесі керуючого впливу. Він виражає динамічний стан системи управління, обумовлюючи ступінь її рухливості, сприйнятливості до умов, що змінюються. Механізм управління створюють і цілеспрямовано змінюють люди. Вони визначають всю сукупність цілей, функцій, форм, методів, важелів і стимулів виробництва для досягнення його ефективності в сформованих умовах. Ітеративна процедура адаптивного управління здійснюється в блоках самонавчання і самоорганізації. Ідею цих процесів реалізовано в самому методі моделювання, насамперед за допомогою генетичних алгоритмів. Вибір кращого рішення поєднанні зі структурованим випадковим обміном дозволяють імітувати процеси успішної конкуренції.

Інформація механізму управління державним регулюванням є основою процесу утворення резервів, в якому у відповідності з даними про можливі напрямки еволюційних структурних і виробничо-технологічних змін формуються запаси ресурсів і капіталу. Ці резерви необхідні для того, щоб створити сприятливі умови для процесів самоорганізації системи і забезпечити ефективну реакцію системи у випадку зміни умов її функціонування. У блоці управління змінами порівнюються реальні умови реалізації адаптивних стратегій тими, що були прийняті до розгляду в момент ухвалення рішення, де здійснюється корегування стратегій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александров, І. О. Стратегія сталого розвитку регіону [Текст]: моногр. / І. О. Александров, О. В. Половян, О. Ф. Коновалов, О. В. Логачова, М. Ю. Тарасова; за заг. ред. д.е.н. І. О. Александрова / НАН України. Ін-т економіки промисловості. — Донецьк: Вид-во «Ноулідж», 2010. — 203 с.
2. Антонюк, В. Головні напрями зміцнення соціально-економічних умов формування людського капіталу в Україні [Текст] / В. Антонюк. // Україна: аспекти праці. — 2006. — № 2. — С. 39—47.
3. Варналій, З. Шляхи детінізації економіки України та її особливості [Текст] / З. Варналій // Банківська справа. — 2007. — № 2. — С. 56—66.
4. Василевська, Г. В. Податкова політика у регулюванні економічного зростання [Текст] / Г. В. Василевська // Фінанси України. — 2003. — №2. — С. 39 – 43.
5. Геєць, В. М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку [Текст] / В. М. Геєць; НАН України; Ін-т екон. та прогнозув. НАН України. — К., 2009. — 864 с.
6. Длугопольський, О. В. Теорія економіки державного сектора [Текст]: навч. посібник / О. В. Длугопольський — К.: ВД «Професіонал», 2007. — 592 с.
7. Єпіфанов, А. О. Бюджет і фінансова політика України [Текст]. навч. посібник / А.О. Єпіфанов, І.В. Сало, І.І. Д'яконова. — Київ.: Наукова думка, 1999. — 304 с.

8. Жадан, О. В. Економіка праці і соціально-трудові відносини [Текст]: [навч. посібник] / О.В. Жадан — Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2008. — 360 с.
9. Жаліло, Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави [Текст]: монографія / Я.А. Жаліло — К.: НІСД, 2009. — 336 с.
10. Прохорова В. В. Прийняття управлінських рішень та інформаційні технології / В. В. Прохорова // Матеріали міжнар. інтернет-конф. «Інформаційні системи та технології управління» (Донецьк, 12 жовт. 2009 р.). — Донецьк : ДонНУЕТ, 2009. — С. 43—47.
11. Прохорова В. В. Проблеми дослідження моделей економічного розвитку / В. В. Прохорова // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна «Стратегія розвитку підприємництва: теорія, практика, організація». — Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2007. — № 789. — С. 197—199.
12. Прохорова В. В. Ресурсний потенціал економічного зростання / В. В. Прохорова // Науковий вісник Ужгородського університету. — 2009. — № 28. — С. 120—125. — (Серія «Економіка»).
13. Прохорова В. В. Системний моніторинг методів діагностики складних економічних систем // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць Вип. 267, т. 5. — Дніпропетровськ : ДНУ, 2010. — С. 1297—1308.

УДК 331.5.024.54:353

УПРАВЛЕНИЕ КАДРАМИ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ГОРОДСКОГО УПРАВЛЕНИЯ

Богачев С.В., Тарасевич Е.В.

Рассмотрены проблемы управления кадрами в процессе совершенствования организационно-экономического обеспечения городского управления. Проанализировано состояние кадровой работы и сделан вывод о необходимости обеспечения городского хозяйства кадрами высокой квалификации, а также необходимости повышения эффективности труда сотрудников органов местного самоуправления и аппарата управления городом.

Ключевые слова: *управление, кадры, эффективность, квалификация, органы местного самоуправления.*

Обеспечение полной трудовой занятости населения города на основе экономических антикризисных методов и роста экономики города с целью повышения социальной защищенности членов территориальной громады города базируется на рациональном использовании кадров в городе. Выявление перспективных направлений развития города в области использования кадрового потенциала является важным условием как краткосрочного и долгосрочного планирования социально-экономического развития города, так и организационно-экономического обеспечения городского управления.

Нарушение сложившихся экономических связей, сокращение объемов производства, ликвидация и реорганизация промышленных и управленческих структур, привели к изменению соотношения между спросом и предложением рабочей силы по самым различным параметрам. В результате становится особенно актуальным решение как социальной проблемы занятости населения в городе, так и повышения уровня управления кадрами.

Теоретические и практические достижения в области совершенствования управления кадрами нашли свое отражение в трудах таких отечественных ученых, как А. И. Амоша, С. И. Бандур, С. И. Дорогунцов, С. П. Калинина, Г. А. Черниченко, А. М. Колот, Д. П. Богиня, Г. Т. Куликов, М. В. Семькина. Однако данная проблема требует дальнейшего изучения с целью обеспечения городского хозяйства кадрами высокой квалификации и повышения эффективности труда сотрудников органов местного самоуправления и аппарата управления городом.